

ترجمه ادبی: بایدها و نبایدها*

(به مناسبت سالروز تولد زنده‌یاد رضا سید حسینی)

الله شکر اسداللهی (استاد دانشگاه تبریز، دانشکده ادبیات فارسی و زبان‌های خارجی)

ورود به عرصه نقد ترجمه ادبی مستلزم آشنائی با نشانه‌شناسی، زیباشناسی، معناشناسی و سبک‌شناسی است که جمع آنها در منتقد کمتر دست می‌دهد. شادروان رضا سید حسینی، مترجم ادبی سرشناس، به نظر منتقدان، در ترجمه ادبی سبک و سیاق خاص خود را دارد. وی از سادات بزرگ اردبیل بوده و تعلق خاطر خاصی به این شهر داشته و به اردبیلی بودن خود می‌بالیده است.

در این مقاله، خواهم کوشید به برخی از فراورده‌های ارزشمند قلمی او سخن گویم و، از خلال آن، به دشواری‌های ترجمه ادبی اشاره کنم. او، در ایران همچنین طی اقامت خود در کشورهای فرانسه، زبان، با ادبیات آن زبان انس و الفت یافته، به همراه دوست و همشهری خود، عبدالله توکل، آشنائی خود با زبان فرانسه را تقویت کرده است. وی، علاوه بر کار ترجمه، مدتی به تدریس «مبانی نقد فلسفه هنر و ادبیات» مشغول بوده همچنین مدیریت ترجمه اثر سترگ فرهنگ آثار^۱ را به عهده داشته که به نفع انتشارات سروش

* برگرفته از سخنرانی نویسنده در دانشگاه محقق اردبیلی در اردبیل با نقل به مضمون به اقتضای گنجاندن متن مطول در مجله.

1) Dictionnaire des œuvres